

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
(ป.อ. ปยุตฺโต)

ธรรมะและพระดี
ที่คนไทยควรรู้จัก

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์
(ป.อ. ปยุตฺโต)

ธรรมะและพระดี
ที่คนไทยควรรู้จัก

บรรณาธิการ-เรียบเรียง : อรศรี งามวิทย์พงศ์

จัดทำโดย : เครือข่ายพุทธิกา

๔๕/๔ ซ.อรุณอมรินทร์ ๓๙ ถ.อรุณอมรินทร์

แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๖-๐๘๖๓, ๐๒-๘๘๒-๔๓๘๗, ๐๒-๘๘๒-๔๕๕๒,

๐๘๘-๙๐๖-๓๔๘๘, ๐๘๖-๓๐๐-๕๕๕๘ โทรสาร ๐๒-๘๘๒-๕๐๔๓

เว็บไซต์ www.budnet.org

E-mail : b_netmail@yahoo.com, budnet2500@gmail.com

ID line : 0989063488

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN : ๙๗๘-๖๑๖-๗๗๕๕-๓๔-๒

พิมพ์ครั้งที่ ๔ : กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

จำนวนพิมพ์ ๓,๐๐๐ เล่ม

ร่วมสมทบการจัดพิมพ์เล่มละ ๓๕ บาท

ภาพประกอบ : ธรรมศักดิ์ สิทธิพงศ์คุรุฑ์

จัดรูปเล่ม : นำนัด-นะโม

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนสามลดา

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทเคล็ดไทย จำกัด โทรศัพท์ ๐๒-๒๒๕-๔๕๓๖-๔

สนใจพิมพ์เผยแพร่ ติดต่อได้ที่ เครือข่ายพุทธิกา

รายละเอียดการโอนเงิน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สาขาอรุณอมรินทร์

เลขที่ ๑๕๗-๑-๑๗๐๗๔-๓

ชื่อบัญชี เครือข่ายชาวพุทธเพื่อพระพุทธศาสนาและสังคมไทย

หรือ ธนาคารดี/ตัวแลกเงิน ส่งจ่ายในนาม นางสาวมณี ศรีเพียงจันทร์ ปณ.ศิริราช ๑๐๗๐๒

คำนำผู้จัดพิมพ์

ในโอกาสที่พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้รับ
พระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ เลื่อนสมณศักดิ์ให้เป็น
พระราชอาคันตุกะสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ เมื่อวันที่
๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ บรรดาพุทธบริษัทและศิษยานุศิษย์ย่อม
มีความปลาบปลื้มยินดี ในโอกาสอันเป็นมงคลวาระดังกล่าว
เครือข่ายพุทธิกาจึงขอแสดงมุทิตาสักการะพระเดชพระคุณด้วย
การพิมพ์หนังสือเล่มนี้

แม้พระเดชพระคุณสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์จะกล่าวย้ำ
มาโดยตลอดว่า ไม่ประสงค์ให้มีการเชิดชูหรือให้ความสำคัญแก่
ท่านเป็นการส่วนตัว ยิ่งไปกว่านั้น ยังได้ย้ำให้เรียกขานนามของ
ท่านดังเช่นที่เคยเรียกกันอยู่ก่อน มากกว่าเรียกขานตามสมณศักดิ์
ซึ่งให้เป็นเรื่องทางการของหน่วยราชการไป (พระ..จะตั้งสมณศักดิ์
เป็นยังงี้ ก็เป็นพระนั่นแหละ ก็เป็นพระองค์หนึ่งเท่านั้น เพราะฉะนั้น
โยมไม่ต้องไปห่วง นี่ด้านของพระจะตั้งเป็นชั้นไหนๆ ก็เป็นพระ
องค์หนึ่ง ฉะนั้นเมื่อเราอยู่กันมา เคยเรียก หลวงอา หลวงลุง
หลวงตา หลวงพ่อ หลวงปู่ ก็เรียกไปตามนั้นดีที่สุด) ส่วน
พุทธบริษัทควรให้ความสำคัญแก่ธรรมเป็นหลัก (กล่าวใน
ลัทธิมหายานิกถา เมื่อ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙)

ท่านใดสนใจ จัดงานงานศพแบบเรียบง่าย ได้ปัญญา

ติดต่อได้ที่คุณอมรรัตน์ โทรศัพท์ ๐๘๙-๗๙๖-๑๘๗๓

แต่เหตุผลที่เครือข่ายพุทธิกาพิมพ์หนังสือเล่มนี้ก็เพราะเห็นว่า คุณธรรมและวิถีชีวิตของพระดีพระแท้ อันสามารถมองเห็นด้วยตาหรือสัมผัสด้วยใจนั้น สามารถเป็นสื่อชักนำให้ผู้คนได้รู้จักธรรมที่พระพุทธองค์ทรงสอนและสรรเสริญได้ เป็นที่เห็นพ้องต้องกันว่าพระดีพระแท้ท่านหนึ่งของไทยในปัจจุบันสมัยได้แก่สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ดังนั้นจึงสมควรอย่างยิ่งที่ชาวพุทธไทยจะได้รับการแนะนำให้รู้จักชีวิต ความคิดและผลงานธรรมอันมีอยู่เนืองนิตย์ของท่าน

หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ.๒๕๔๓ เนื่องจากช่วงนั้นพระเดชพระคุณถูกกล่าวหาและโจมตีถึงขั้นใส่ร้ายด้วยความเท็จโดยบุคคลบางกลุ่ม เนื่องจากไม่พอใจที่พระเดชพระคุณ (ซึ่งเวลานั้นเป็นพระราชาคณะชั้นธรรม ที่พระธรรมปิฎก) เขียนหนังสือเรื่อง *กรณีธรรมกาย* เพื่อชี้แจงให้สาธุชนได้ทราบว่คำสอน และการปฏิบัติของสำนักนั้นคลาดเคลื่อนจากพระธรรมวินัยอย่างไรบ้าง แม้กาลเวลาจะผ่านไปเกือบ ๒๐ ปีจนบัดนี้ก็ยังมีคนจำนวนไม่น้อยที่มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับท่าน ขณะที่กรณีธรรมกายยังเป็นปัญหาสืบเนื่องจนถึงทุกวันนี้ และดูจะหนักกว่าเดิมด้วยซ้ำ ดังเป็นข่าวคราวครึกโครมอยู่ในปัจจุบัน

หนังสือเล่มนี้ผู้จัดพิมพ์ตั้งใจเสนอเป็นภาพวาดและการ์ตูน รวมทั้งใช้ภาษาที่อ่านง่าย ครอบคลุมคฤหัสถ์-บรรพชิตเด็ก เยาวชน และชาวบ้านทั่วไป เพื่อจะได้รู้จักพระดีและธรรมะที่ท่านเผยแผ่ไปพร้อมๆ กัน ในการตีพิมพ์ครั้งใหม่ ได้ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาบ้างเล็กน้อยตามการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลในช่วงกว่า ๑๖ ปีที่ผ่านมา นับจากการตีพิมพ์ใน ๓ ครั้งแรก

ในท้ายที่สุดนี้ อานิสงส์อันใดที่ท่านผู้อ่านได้จากหนังสือเล่มนี้ เครือข่ายพุทธิกา ภาควิ และคณะผู้จัดทำขอโน้มถวายเป็นอาจารย์บูชาแด่พระเดชพระคุณอาจารย์ ด้วยความเคารพอันสูงสุด

เครือข่ายพุทธิกา

๑๒ มกราคม ๒๕๖๐

สารบัญ

คำนำผู้จัดพิมพ์

๓

ภาค

พระดี
ที่คนไทย
ควรรู้จัก

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต) : ๑๑
เพชรน้ำเอกของพระไทยในโลก

ภาค

ธรรมะ
จาก
พระดี

๑. หลุมดักมนุษย์
๒. ธรรมะตรวจใจ
๓. ธรรมะตรวจนิสัย

๓๑

๕๑

๕๗

การที่ยุเนสโกถวายรางวัลการศึกษาเพื่อสันติภาพ
แด่ท่านเจ้าคุณพระธรรมปิฎก ทำให้มีโอกาสดูแลแสดงความ
รู้สึกในใจจริงที่ยกย่องชื่นชมท่านเจ้าคุณ ที่ท่านได้เป็นให้
ทั้งชื่อเสียงเกียรติยศของชาติไทย เป็นให้ทั้งสายลมเย็น
ยาหอม และน้ำปรงจรงใจ ในยามเป็นที่ปรารถนา

เชื่อดด้วยจริงใจ ว่าท่านเจ้าคุณจะสามารถเป็นเกลือที่
รักษาความเค็มไว้ได้อย่างดีตลอดไป โดยมีพลังประทับ
ประคองที่สำคัญนักหนา คือความศรัทธาตั้งมั่นด้วยกตัญญู
กตเวทิตาธรรมต่อพระพุทธรศาสนา

ดร. พญานันท์

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช

สกลมหาสังฆปริณายก

วัดบวรนิเวศวิหาร

๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

ภาค

พระดี
ที่คนไทย
ควรรู้จัก

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต) เพชรน้ำเอกของพระไทยในโลก

ประเทศไทยมีพระภิกษุชาวไทยอยู่รูปหนึ่ง ซึ่งมีความรู้และสติปัญญาเป็นเลิศทางพุทธศาสนา จนกระทั่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง มีชื่อเสียงในหมู่ชาวไทยเท่านั้น แม้แต่ชาวต่างประเทศทั่วโลกก็ให้เกิดเกียรติและให้การยกย่องในสติปัญญา จึงขอนำเรื่องราวของท่านมาเสนอให้คนไทย ทั้งใกล้และไกลในเมืองในชนบทได้รู้จักกันไว้ จะได้ไม่ล้าสมัยในยุค “โลกาภิวัตน์” (หรือว่าตามสำนวนไทย คือไม่ใกล้ไกลเกินไปต่าง) พระมหาเถรรูปดังกล่าว คือ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ หรือพระเดชพระคุณเจ้าคุณประยุทธ์ ปยุตฺโต

บางคนอาจเคยได้ยินชื่อของท่าน ผ่านหูผ่านตามาบ้าง ในสื่อมวลชนต่างๆ แต่อาจยังไม่ทราบว่า ชื่อเสียงเกียรติคุณของท่านนั้น ขจรขยายมากมายเพียงใด เป็นบุคคลที่ชาวพุทธไทยควรภาคภูมิใจ เอาชีวิตท่านเป็นแบบอย่างและนำเอาธรรมะที่ท่านสอนไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์นามเดิมว่า **ประยุทธ์ อารยางกูร** เกิดเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๑ ที่ อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี บรรพชาเป็นสามเณรเมื่ออายุ ๑๒ ปี แล้วเล่าเรียนเขียนอ่านมาในทางธรรม จนกระทั่ง จบเปรียญธรรม ๔ ประโยค อันเป็นการศึกษาสูงสุดของพระ ตั้งแต่ยังเป็นสามเณร ด้วยความใฝ่ใจศึกษารวมและสติปัญญา อันแตกฉาน สามเณรประยุทธ์จึงอุปสมบทเป็นพระภิกษุใน พระพุทธศาสนา โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ โปรดเกล้าฯ ให้เป็น “นาคหลวง” (เป็นนาคหลวงรูปที่ ๒ ใน รัชสมัย) อุปสมบท ณ วัดพระศรีรัตนศาสดารามหรือวัด พระแก้ว ในพระบรมมหาราชวัง

ด้วยจิตใจที่ตั้งมั่น ความศรัทธาในธรรมและสมณเพศ (การเป็นพระ) ตลอดทั้งนิสัยใฝ่การเรียนรู้ พอใจในการ ค้นคว้าปฏิบัติธรรมของท่าน ทำให้พระมหาประยุทธ์ พยุตโต ก้าวหน้าในการศึกษาพระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่อง เมื่อศึกษา จบหลักสูตรจากมหาวิทยาลัยสงฆ์แล้ว ท่านได้สร้างผลงาน เขียนหนังสือเผยแผ่ธรรมจำนวนมากมาย จนเรียกได้ว่า ท่าน มีผลงานมากอย่างที่น้อยคนจะทำได้

หนึ่งในผลงานสำคัญที่สุดของท่านและวงการพระพุทธศาสนาไทยคือหนังสือ **“พุทธธรรม”** อันเป็นหนังสือแสดงธรรมของพระพุทธเจ้า ที่ท่านอุทิศตนเรียบเรียงขึ้นมาด้วยความอุตสาหะอย่างน่าสรรเสริญ หนังสือเล่มนี้ได้รับการยกย่องจากนักปราชญ์ บัณฑิต ผู้รู้ในวงการต่างๆ ว่าเป็น **“เพชรน้ำเอก”** ของผลงานเขียนในด้านพระพุทธศาสนาที่ยอดเยี่ยมอย่างยิ่ง อ่านเข้าใจง่าย ไม่มีต่อเติม แต่งเติมอะไรอื่น เป็นธรรมะอันวิเศษของพระพุทธเจ้าล้วนๆ ที่ท่านนำมาเผยแผ่แก่ชาวพุทธทั้งหลาย

งานสำคัญยิ่งอีกชิ้นหนึ่งของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่ชาวโลก ซึ่งสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ได้มีส่วนสำคัญในการจัดทำให้สำเร็จสมบูรณ์เมื่อครั้งยังเป็นพระธรรมปิฎก คือเป็นที่ปรึกษาในการจัดทำ **“พระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์”** ตามที่มหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งเป็นผู้จัดทำกราบอาราธนา (เชิญ) งานดังกล่าวเป็นการนำพระธรรมในพระไตรปิฎกมาจัดทำเพื่อให้เผยแพร่ในระบบคอมพิวเตอร์ อันเป็นเครื่องมือสื่อสารการศึกษาที่สำคัญที่สุดของโลกปัจจุบัน ทำให้ผู้คนทั่วโลกที่สนใจศึกษาพระพุทธศาสนา มีโอกาสและความสะดวกในการศึกษาค้นคว้ามากขึ้นโดยผ่านคอมพิวเตอร์ จึงเป็นการเผยแผ่พระศาสนาให้กว้างไกลไปในนานาประเทศทั่วโลก

งานดังกล่าวจัดทำได้อย่างดียิ่ง จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ (ในหลวงให้เงินส่วนตัวของท่าน) เพื่อขยายงาน

ความสามารถและตั้งใจจริงในการทุ่มเทศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาอย่างต่อเนื่องไม่เคยขาดสาย ท่านจึงได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ หรือยศตำแหน่งในทางพระสูงขึ้นๆ เป็นลำดับ ตั้งแต่ พระศรีวิสุทธิโมลี พระราชวรมนี พระเทพเวที พระธรรมปิฎก พระพรหมคุณาภรณ์ มาจนถึงเป็นสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์

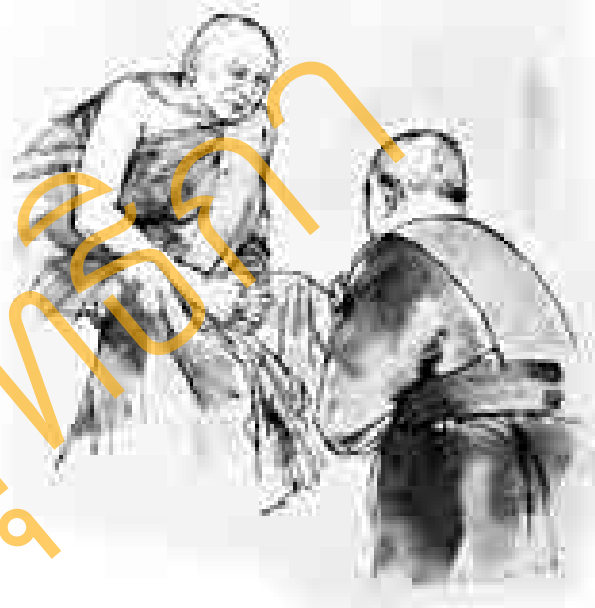
แต่ที่แปลกและแตกต่างจากทั่วไป คือ ยศศักดิ์ทั้งหมดท่านมิได้เป็นผู้ขวนขวายร้องขอแม้แต่ครั้งเดียว และได้ห้ามปรามญาติโยมมิให้ทำด้วย ยศ-บรรดาศักดิ์ที่ได้ มาจากพระมหาเถระชั้นผู้ใหญ่ซึ่งท่านเห็นคุณงามความดีทั้งส่วนตัวและส่วนรวมของท่าน เป็นผู้ขอพระราชทานให้ เพื่อให้ท่านมีฐานะที่เหมาะสมกับผลงานจำนวนมากมายที่ท่านได้ทุ่มเทสร้างขึ้นมา

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์จึงเป็นแบบอย่างอันดีเลิศ

ของพระภิกษุผู้ทำงานตามหน้าที่พระอย่างหมั่นเพียร โดยไม่หวังผลตอบแทน ไม่ว่าจะเป็น ลาภ สักการะ คำสรรเสริญใดๆ หากมุ่งแต่จะปฏิบัติตนตามพระธรรมวินัย แล้วเผยแผ่พระธรรมวินัยนั้นให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์และสังคมด้วย ท่านจึงดำรงชีวิตพระด้วยความเรียบง่าย ตามรอยพระพุทธเจ้า ในยามที่ยังแข็งแรง ไม่อาพาธ (เจ็บป่วย) ท่านจะทำงานต่างๆ ด้วยตนเอง ไม่ว่าจะเป็นซักผ้า เช็ดถูกุฏิ ล้างถ้วยชาม ฯลฯ ใช้ข้าวของด้วยความประหยัดและเลือกใช้ของที่เรียบง่าย เหมาะสมกับความเป็นพระ ตามที่พระพุทธเจ้าสอนว่า ให้กินอยู่อย่างปราศจากความหรรษาฟุ้งเฟ้อ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ภุคส์ (ชาวบ้าน)

เมื่อมีผู้ถวายลาภสักการะไม่ว่าจะเป็นเงินทองหรือข้าวของในโอกาสต่างๆ ท่านจะสละให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นเสมอ เช่น เป็นทุนการศึกษาของพระเณรที่ขาดแคลน หรือให้เป็นรางวัลส่งเสริมกำลังใจแก่ผู้หมั่นเพียร จึงกล่าวได้ว่าท่านเป็นผู้ไม่สะสมทรัพย์โดยแท้จริง และมุ่งบำเพ็ญประโยชน์แก่ผู้อื่นอยู่ตลอดเวลา ทั้งในทางวัตถุและทางธรรม

ด้วยผลงานการเผยแผ่ธรรมและความเป็นพระดีที่เป็นแบบอย่างอันประเสริฐของพุทธศาสนิกชน จึงทำให้สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวางยิ่ง จากบุคคลสำคัญ หน่วยงานสำคัญต่างๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

- สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชฯ พระประมุขฝ่ายสงฆ์ได้ตรัส (กล่าว) ถึงท่าน เมื่อครั้งยังมีสมณศักดิ์เป็นพระธรรมปิฎกว่า เป็นพุทธบุตรที่เป็น “เพชรแท้” อยู่ในปัจจุบันเป็นทั้งชื่อเสียง เกียรติยศของคณะสงฆ์ไทยและประเทศไทย

- มีมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจำนวน ๑๙ แห่ง เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาฯ ศิลปากร มหาจุฬาลงกรณ-ราชวิทยาลัย เป็นต้น ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (ปริญญาเอกพิเศษ) แด่ท่าน

- ในการฉลอง ๒๐๐ ปีกรุงเทพมหานคร เมื่อ พ.ศ.๒๕๒๕ ท่านได้รับการประกาศเกียรติคุณในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา

- เมื่อสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ จัดให้มีการเลือกสรรบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นด้านวัฒนธรรมที่มีชีวิตเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น ทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อสังคม และเป็นผู้นำทางสติปัญญาชี้ทางสว่างแก่คนในสังคมไทย สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ได้รับคัดเลือกอย่างเป็นเอกฉันท์ว่ามีคุณสมบัติดังกล่าวครบถ้วนทุกประการ เป็น **“ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม”** ของประเทศใน พ.ศ.๒๕๓๘

- ได้รับพระราชทานโล่รางวัล “มหิตลวราวุธ” และรางวัลอื่นๆ อีกมาก

ดังนั้น เมื่อมีบุคคลผู้ใช้ชื่อว่า ดร.เบญจ บาระกุล และ ลีอมวลชนฉบับหนึ่ง ร่วมกันออกมาใส่ร้ายป้ายสีท่านอย่างปราศจากความจริงและไฉยงาย (เช่น กล่าวหาว่าท่านเป็นคอมมิวนิสต์ ทำลายสถาบันสงฆ์ รับจ้างศาสนาอื่นมาทำลายพระพุทธศาสนา ดูหมิ่นในหลวง) จึงมีบุคคลสำคัญ หน่วยงานจำนวนมากออกมาปกป้องท่าน นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรีได้ออกมาแถลงว่า คำกล่าวร้ายทั้งหมดเป็นเรื่องไม่จริงแม้แต่้อย เป็นการใส่ร้ายพระดี ซึ่งได้ทำคุณประโยชน์มากมายแก่พระพุทธศาสนาและคณะสงฆ์ อีกทั้งมีวัตรปฏิบัติ (การปฏิบัติตน) ที่เป็นแบบอย่างอันประเสริฐ เป็นผู้เผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของพระสงฆ์ไทยและพระพุทธศาสนาไทยให้เป็นที่ยอมรับในโลกด้วย ท่านนายกฯ ได้สั่งการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง เร่งติดตามดำเนินคดีกับผู้กล่าวร้ายท่านด้วย ต่อมาเมื่อมีคำสั่งเก็บหนังสือที่ใส่ร้ายท่าน และออกหมายจับผู้เขียน และมีหน่วยงานต่างๆ ออกแถลงการณ์ปกป้องพระธรรมปิฎก (ในเวลานั้น) จากการถูกใส่ความ

ในระดับโลก สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์เป็นพระดีซึ่งสร้างชื่อเสียงให้กับพระพุทธศาสนาในประเทศไทย และได้รับการเคารพนับถืออย่างสูงในสติปัญญา ความรู้ ความสามารถในทางธรรม การเผยแผ่ธรรม และมีวัตรปฏิบัติที่น่าเลื่อมใสเป็นแบบอย่างอันดีเลิศของคนทั่วไปในโลก องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (UNESCO) ซึ่งมีสมาชิกจำนวนกว่า ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก (รวมทั้งประเทศไทย) ได้คัดเลือกท่านให้เป็นผู้รับรางวัลการศึกษาเพื่อสันติภาพ อันถือว่ามีเกียรติสูงส่งยิ่งในระดับโลกรัฐบาลไทยและหน่วยงานต่างๆ ได้จัดงานถวายมุทิตาสักการะ (แสดงความยินดี) กับท่านอย่างยิ่งใหญ่ ใน พ.ศ.๒๕๓๗ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์เป็นคนไทยท่านเดียวที่ได้รับรางวัลดังกล่าว

มหาวิทยาลัยนาลันดา ใน
ประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัย
พระพุทธศาสนาที่เก่าแก่ที่สุดของ
โลก ได้ถวายเกียรติยศยกย่องท่าน
ให้เป็น “**ตรีปิฎกจารย์**” หมายถึง
พระอาจารย์ผู้ทรงพระไตรปิฎก
เป็นนักปราชญ์ผู้มีผลงานทางธรรม
อันลึกซึ้งของโลก ผลงานเขียน
ธรรมะของท่าน ได้รับการแปล
เป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อเผยแผ่
ธรรมะของพระพุทธศาสนาแก่ชาว
ต่างประเทศ และใช้เป็นหนังสือ
ในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาใน
มหาวิทยาลัยต่างประเทศ ท่านเอง

ได้รับการอาราธนาไปเป็นผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาใน
มหาวิทยาลัยชั้นนำของสหรัฐอเมริกา รวมทั้งรับอาราธนาให้ไป
บรรยายธรรมะในที่ประชุมสำคัญระดับโลก เช่น เป็นผู้แทน
ฝ่ายพระพุทธศาสนาบรรยายธรรมในที่ประชุมสภาศาสนาโลก
ณ สหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ.๒๕๓๖ เป็นต้น

ตัวอย่างที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของผลงานและ
เกียรติคุณของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ที่ได้เสียสละให้แก่
พระพุทธศาสนา และพุทธบริษัทอย่างเต็มกำลัง แม้ว่าโดย
ส่วนตัวท่านจะมีปัญหาสุขภาพมาก อาพาธ (ป่วย) บ่อย เช่น
อาพาธด้วยโรคปอด หลอดลมอักเสบ แพ้อากาศ หูอักเสบ
อย่างแรง โรคหัวใจ กล้ามเนื้อแขนอักเสบรุนแรง ตับไม่ปกติ
ลำไส้พับ ไ่วรัสเข้าตา อักเสบบวมต้องปิดตาทั้งสองข้าง
สายเลี้ยงอักเสบ กระดูกคอเสื่อมทับเส้นประสาท ฯลฯ แต่
สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ ก็ยังคงทุ่มเทอุทิศตนทำงานเผยแผ่
อย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย และประโยชน์ตนเองแม้แต่น้อย
มุ่งหวังเพียงจะรักษาพระธรรมวินัยในพระพุทธศาสนาให้บริสุทธิ์
และให้คณะสงฆ์มีความเข้มแข็ง ปฏิบัติดีและชอบตามที่
พระพุทธเจ้าสั่งสอนไว้ เพื่อเป็นที่พึ่งของเพื่อนมนุษย์ได้อย่าง
แท้จริง ดังนั้น แม้จะประสบความสำเร็จมากมายดังกล่าว
ทั้งในประเทศและในโลก ท่านก็ยังคงดำรงตนเป็นผู้อ่อนน้อม
มีชีวิตเป็นอยู่เรียบง่ายเช่นเดิม
ไม่เปลี่ยนแปลง

พระมหาเถระผู้มีคุณอันประเสริฐรูปนี้ ได้ปฏิบัติตนในแนวทางเช่นนี้มาตลอดอย่างไม่เคยเปลี่ยนแปลง นับตั้งแต่บวชเรียนเข้ามาในพระพุทธศาสนา จากสามเณรจนกระทั่งเป็นพระมหาเถระชั้นผู้ใหญ่ รวมเวลาเป็นเกือบ ๖๐ ปีแล้ว สมเด็จพระสังฆราชทรงมีพระอักษร (เขียน) ถึงสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ว่า “เชื่อด้วยจริงใจว่า ท่านเจ้าคุณจะสามารถเป็นเกลือที่รักษาความเค็มไว้ได้อย่างดีตลอดไป โดยมีพลังประคับประคองที่สำคัญนักหนา คือความศรัทธาตั้งมั่นด้วยกตัญญูกตเวทิตาธรรมต่อพระพุทธศาสนา”

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์จึงเป็นพระดีที่เราชาวพุทธทุกคน โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนควรได้มีโอกาสศึกษาประวัติและธรรมะที่ท่านสอน การได้รู้จักชีวิตของท่านและธรรมะที่ท่านสอน จะเป็นยาชูกำลัง ให้เกิดความสดชื่นเชื่อมั่นว่า พระภิกษุสงฆ์ที่ปฏิบัติดีเพื่อประโยชน์ส่วนรวมยังมีอยู่และพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้านั้นเป็นประโยชน์ช่วยให้ผู้ที่ไม่ไปพัฒนาตนเองพบกับความสุข สงบ สะอาดทางกาย วาจา ใจ อย่างมั่นคงยั่งยืนได้จริงดังตัวอย่างของสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์

โปรดติดตาม ภาค ๒ : ธรรมะจากพระดี

ภาค

ธรรมะ
จาก
พระดี

๑ หลุมดักมนุษย์

คนเราทุกคนย่อมต้องการให้ชีวิตของตนเองมีความสุขทั้งทางโลกคือในด้านการเรียน การทำงาน ฯลฯ มีความเจริญก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จตามที่ตั้งใจ และมีความสุขในทางธรรมคือมีจิตใจที่ผ่องใส สงบ สดชื่น ลดความโลภ โกรธ หลง ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

การจะไปสู่ชีวิตที่สมบูรณดังกล่าวได้ เราจะต้องไม่ตกลงไปใน “หลุมดักมนุษย์” ซึ่งทำให้เราหยุดนิ่งไม่พัฒนาตนเอง เพราะมัวไปหลงมัวเมาอยู่กับบางสิ่งบางอย่าง **สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต)** ได้แสดงธรรมที่จะเป็นเคล็ดลับของการมีชีวิตอยู่เหนือหลุมดักมนุษย์ไว้อย่างน่าสนใจ ผู้จัดพิมพ์จึงนำมาเสนอให้ผู้อ่าน ได้มีโอกาสศึกษาธรรมะของพระพุทธเจ้าที่พระเดชพระคุณท่านนำมาแสดงไว้ และเราเชื่อว่า การที่พระเดชพระคุณท่านดำรงความเป็นพระผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ (สุปฏิปันโน) มาได้โดยยาวนาน ก็เนื่องจากท่านมหาเถระเป็นผู้ที่มีธรรมในข้อนี้อยู่ตลอดเวลา จึงมีความก้าวหน้าเจริญในธรรม มาอย่างต่อเนื่องมั่นคง

ในสังคมที่เรียกว่าเจริญนี้
 มีเครื่องกล่อมจิตและผ่อนคลายชีวิตมากมาย
 หากไม่ระวัง ทำให้ถูกต้องและพอดี จะมีโทษ
 ทำให้เกิดความประมาท นำความพินาศมาให้ตนเอง
 และคนอื่นได้ “สิ่งกล่อม” หมายถึงสิ่งที่ประโลมใจให้ชุ่มชื่น
 ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน หลบปัญหาได้ชั่วคราว
 แต่สิ่งกล่อมนี้ไม่ได้แก้ปัญหาหรือความทุกข์ที่สาเหตุอันแท้จริง
 จึงไม่ทำให้ทุกข์และปัญหาต่างๆ หดไป
 หากมัวติดเพลิดเพลินกับสิ่งกล่อมก็กลายเป็นความประมาท
 ทำให้เกิดความเสื่อมและพินาศในที่สุดได้

สิ่งกล่อมบางอย่างมีโทษร้ายแรง
 หาประโยชน์ยาก เช่น อบายมุข สุรา
 ยาเสพติดทั้งหลาย ความเพลิดเพลินในการพนัน
 การหมกมุ่นล่าส่อนทางเพศ การมั่วสุมต่างๆ

สิ่งกลุ่มบางอย่างมีประโยชน์บ้าง
 ถ้ารู้จักใช้ให้ถูกต้อง จำกัดให้พอดี เช่น
 การสนุกสนาน บันเทิง รวมทั้งดนตรี กีฬา
 ที่ไม่เป็นพิษภัยหรือก่อความเดือดร้อนแก่ใคร
 ก็อาจช่วยพักใจคลายทุกข์ได้ชั่วคราว
 และพัฒนาร่างกาย ส่งเสริมสติปัญญาได้
 แต่ต้องอยู่ในขอบเขตไม่เกินพอดี

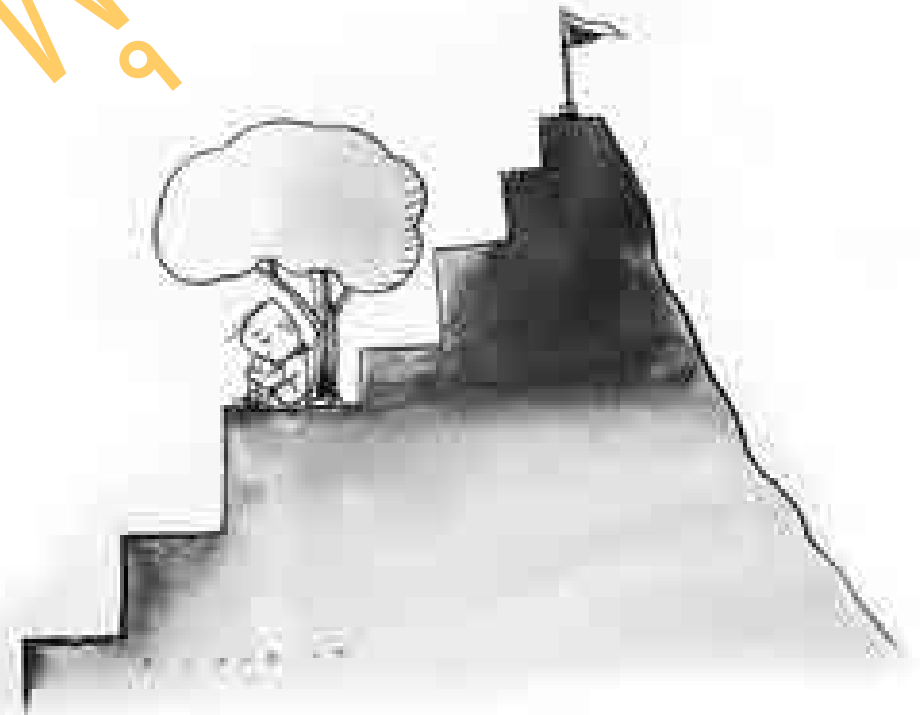

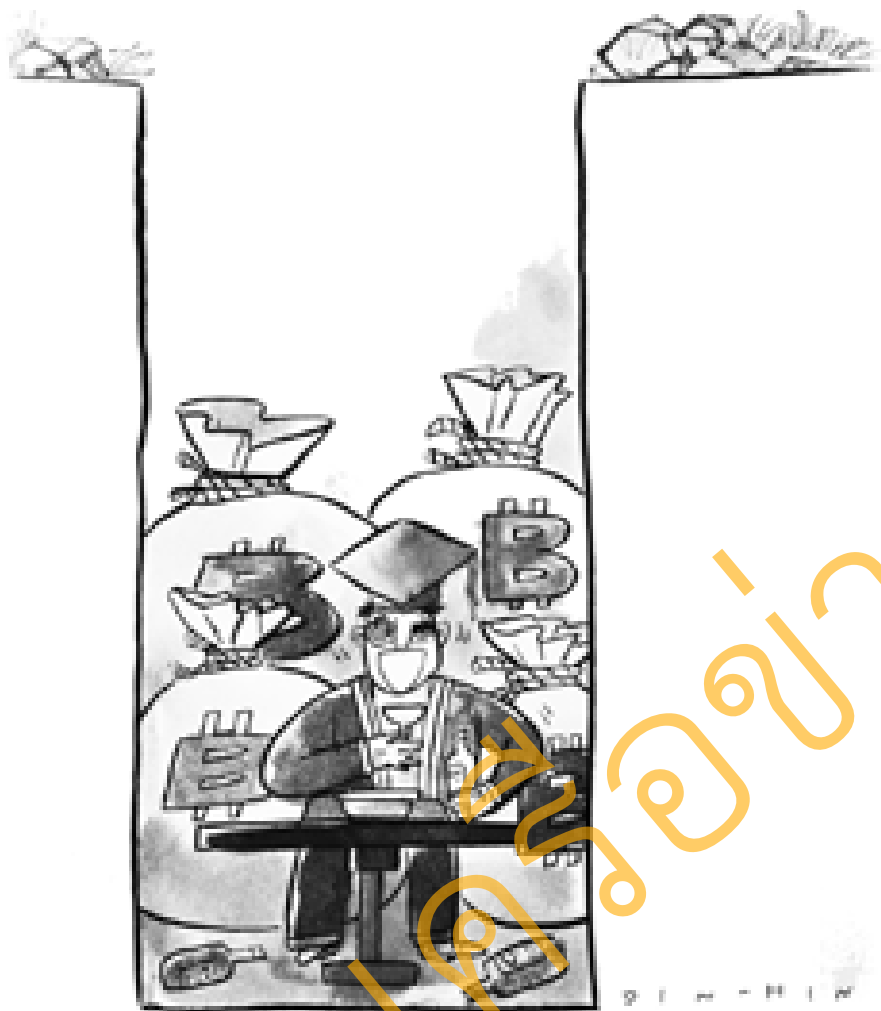
ความเชื่อทางศาสนา
 บางครั้งก็กลายเป็นสิ่งกลุ่มจิตอย่างหนึ่งไปได้
 เพราะทำให้คลายทุกข์ เช่น ความเชื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์
 หรือการพึ่งคนอื่น ฯลฯ
 สิ่งกลุ่มนี้ต้องปฏิบัติด้วยความระมัดระวังมาก
 ถ้าติดเพลินหมกมุ่น จะทำให้จิตใจอ่อนแอ
 หวังพึ่งแต่ภายนอกให้ช่วย
 ไม่คิดแก้ไขสาเหตุของทุกข์ที่แท้ ไม่รู้ปัญหา
 ลักษณะแบบนี้จะทำให้
 ศาสนากลายเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจแบบเหนียวตึง “ลง”
 จนกระทั่งคนเราไม่พัฒนาตนเอง

ดังนั้นการปฏิบัติสิ่งที่ดีงามทั้งหลาย
จะต้องเป็น “**สัมมาปฏิบัติ**” คือทำให้ถูกต้อง
จำกัดขอบเขตให้พอดีด้วย เช่น เพื่อฟื้นฟูจิตใจพักชั่วคราว
เมื่อมีเรี่ยวแรง เข้มแข็งมากขึ้นแล้ว
ก็ต้องเดินทางให้ก้าวหน้าต่อไป สู่จุดหมายที่ถูกต้อง
ไม่ใช่ไปตกหลุมติดอยู่กับสิ่งกล่อมๆ จนไม่ไปไหน

แม้แต่สมาธิ หรือสิ่งดีงามประเสริฐ หากใช้ผิดจุดมุ่งหมาย
ก็อาจกลายเป็นสิ่งกล่อมที่นำไปสู่ความประมาทได้
เช่น สมาธิ ที่นำมาใช้เพื่อให้เกิดความสุข สงบใจ
ลืมหุทศัลิ้มปัญหาไปชั่วคราว
ก็อาจกลายเป็นสิ่งกล่อมที่ทำให้หยุดจมอยู่ในความประมาท
ไม่คิดแก้ไขปัญหาที่เป็นสาเหตุอันแท้จริงให้หมดไป
เช่นเดียวกับการปลงอนิจจัง (ปล่อยวาง)
ก็อาจกลายเป็นสิ่งกล่อมให้สบายใจชั่วคราว
โดยไม่คิดแก้ไขปัญหานั้นที่แท้จริงเช่นกัน

สรุปก็คือ “หลุมดักมนุษย์”
ที่ทำให้คนเรา แม้แต่คนดี คนประเสริฐ
ตกลงไปในความประมาท

มี ๓ อย่าง คือ

ความสุข

ความสำเร็จ

ความดีงาม

ผู้ที่มีความสุขแล้ว

ก็มักจะติดเพลินในความสุขนั้นๆ
ชอบผัดผ่อน ไม่คิดจะลุกมาชวนขายทำอะไร
ให้ก้าวหน้าอีก เพราะติดความสุขสบายนั้น

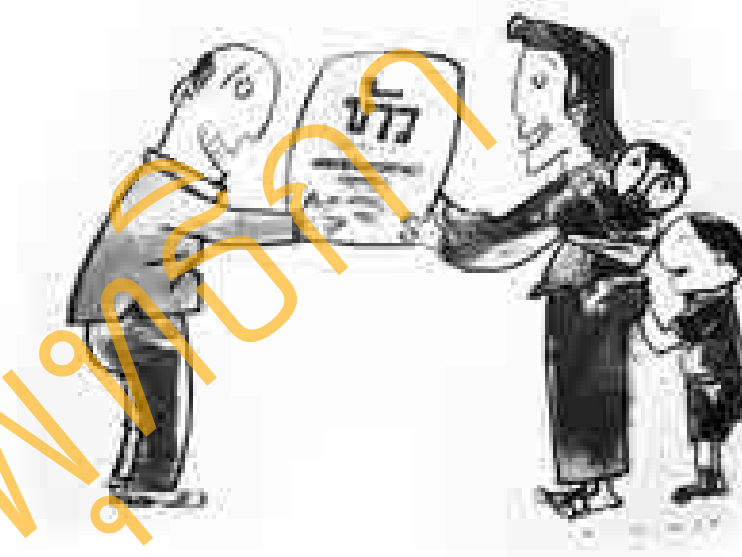
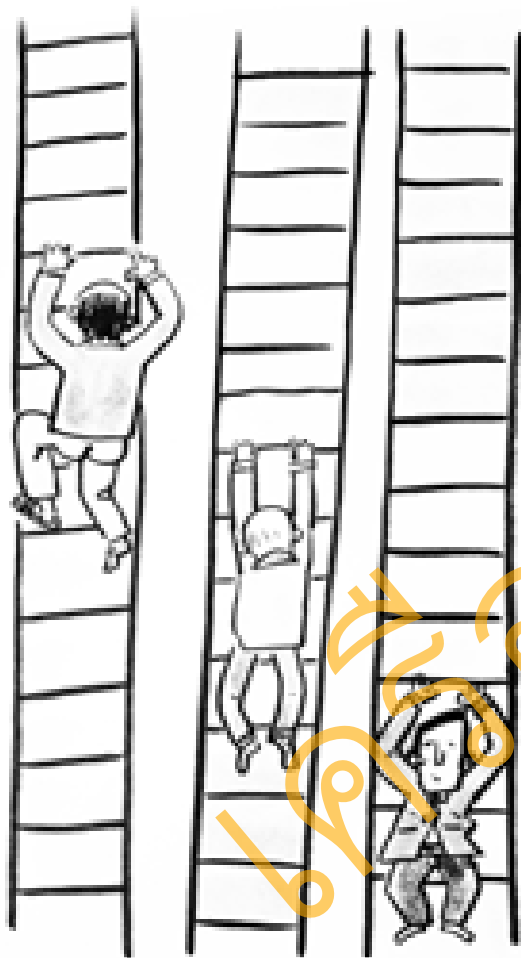

ผู้ที่มีความสำเร็จแล้ว

คือประสบความสำเร็จได้ลาภ ยศ ร่ำรวย
มีตำแหน่ง ฐานะ ฯลฯ
บางคนก็เกิดความเฉื่อยชา
หยุดรอเสวยผลสำเร็จนั้น ไม่คิดทำอะไรอีก
บางคนเกิดความลำพองมัวเมาในความสำเร็จ
ใช้ทรัพย์สินหรืออำนาจไปข่มขู่คุกคาม
เบียดเบียนคนอื่นให้ทุกข์ร้อน

ผู้ที่ก้าวหน้าไปในความดีงาม

ก็มักเกิดความภูมิใจและพอใจ
ในความดีงามที่ตนเองไปถึงหรือมี ทำให้หยุด
ไม่พัฒนาตนเองไปสู่ความดีงามที่สูงยิ่งๆ ขึ้นไป

พระพุทธเจ้าได้สอนให้คนเราไม่ประมาท คือ
เมื่อ ประสบความสุข สำเร็จ มีความก้าวหน้าดีงาม
ก็ให้รู้เท่าทันความไม่แน่นอน
และรู้ว่าสิ่งที่ได้มานั้น เป็นเพียงเครื่องมือ
และโอกาสที่ตนเองจะสร้างประโยชน์
เพื่อทำสิ่งที่ดีงามแก่ตนเองและผู้อื่น
ให้เพิ่มพูนยิ่งๆ ขึ้นไป
ไม่ไปติดกับหรือตกหลุม
หยุดอยู่กับที่ ไม่ยอมไปไหน

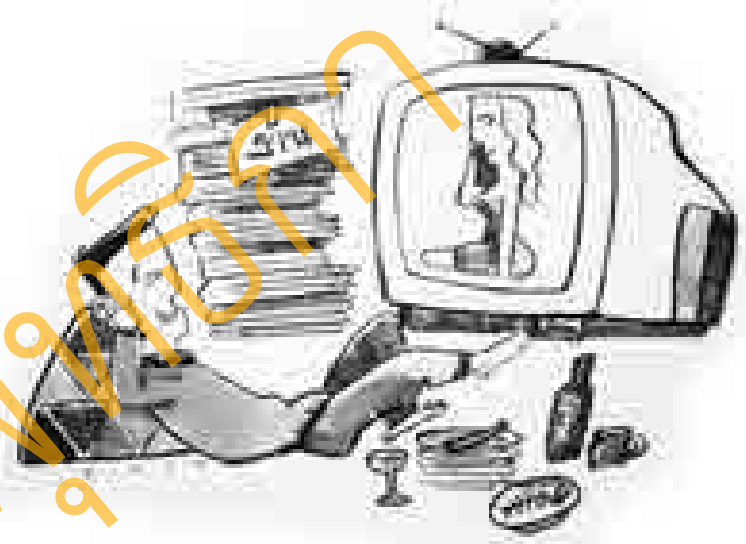

ลักษณะสำคัญของความไม่ประมาท
คือ **เป็นอยู่อย่างไม่ขาดสติ**
มีความระลึกรู้ ตื่นตัว อยู่ในสิ่งที่ดำรง
ระวังไม่ยอมให้จิตใจไหลออกไปกับความชั่ว
ที่จะทำให้เกิดความเสียหาย
และไม่ทิ้งโอกาสแห่งการสร้างสรรค์
ความเจริญก้าวหน้าของงานให้แก่ตนเองและผู้อื่น

ความไม่ประมาทนั้น
แสดงเด่นชัดที่การรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
ไม่ปล่อยเวลาแม้แต่ขณะเดียวให้ผ่านไปอย่างเปล่าประโยชน์
เวลาแต่ละวันอย่าให้ผ่านไปเปล่า
ไม่มากก็น้อยต้องให้ “ได้” อะไรบ้าง

สิ่งที่ได้ นั้น มีหลายอย่าง
 ตั้งแต่ได้วัตถุสิ่งของ เงินทอง การงาน
 ได้บำเพ็ญประโยชน์ ทำบุญทำทาน
 ได้ความรู้ ได้เพิ่มพูนคุณธรรม ได้ความสุขสบายใจ
 ได้ปัญญามองเห็นโลก เข้าใจชีวิตอย่างรู้เท่าทัน
 สรุปคือได้พัฒนาชีวิต จิตใจ และทำปัญญาให้เจริญงอกงาม
 และได้ทำประโยชน์ตนและแก่ผู้อื่น
 ถ้าทำทุกวัน แม้ไม่มาก ก็ค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามกาลเวลา
 ก็ถือว่าเวลาไม่สูญเปล่า
 บุคคลคนนั้นก็เป็นผู้ “ไม่ประมาท”

ส่วนผู้ประมาทนั้น แสดงออกหลายอย่าง
 เช่น ชี้เกียจ เห็นแก่ความสะดวกสบาย เอาแต่ที่ง่าย ๆ
 ลุ่มหลงหมกมุ่นในความสุข ตามใจตนเองอยู่เรื่อย
 การแสดงออกเหล่านี้
 เนื่องจากมองข้ามความสำคัญของเวลา
 ก็เลยผัดวันประกันพรุ่งอยู่เรื่อย

บ้างก็เมาวัย เมาในความไร้โรค เมาชีวิต
คิดว่าตัวเองยังเด็กหนุ่มสาว ร่างกายแข็งแรง
หรือคิดว่าชีวิตจะอยู่ได้ตลอดไป ไม่รู้จักตาย
ก็เลยปล่อยตัวปล่อยใจ ปล่อยเวลา
มารู้เอาก็เมื่อสายเกินไปเสียแล้ว

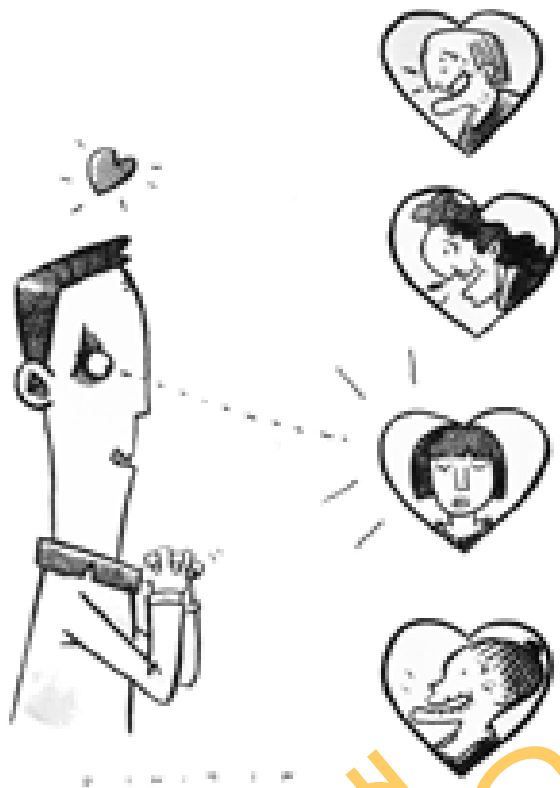
เรื่องความไม่ประมาทนี้จึงสำคัญนัก
ก่อนที่พระพุทธเจ้าจะปรินิพพาน (ไม่เวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป)
เรื่องที่ทรงกล่าวสั่งเสียครั้งสุดท้าย ที่เรียกว่า “ปัจฉิมโอวาท” ก็คือ
เรื่อง “ความไม่ประมาท” นี้เอง

เนื้อหาของธรรมะเรื่องนี้ เรียบเรียงมาจากพระธรรมเทศนาเรื่อง “อัปมาทกถา”
ของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ซึ่งแสดงถวายพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวาย
พระบรมศพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (สมเด็จย่า) เมื่อวันที่ ๒๖
มกราคม ๒๕๓๔ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

๒ ธรรมะตรวจใจ

ในยุคสมัยที่ข่าวสารข้อมูลมีมากมาย และมีสื่อมวลชนหลายรูปแบบ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ เมื่อเกิดความขัดแย้งอะไรขึ้นมา การเสนอข่าวสารต่างๆ ก็มักจะทำให้ชาวบ้านหรือประชาชนทั่วไปสับสน เกิดแบ่งฝักแบ่งฝ่าย โดยไม่ได้คิดถึงธรรมะหรือเรื่องความถูกต้องดีงามของส่วนรวมเป็นหลัก บางคนถึงกับกล่าวเท็จให้ร้ายผู้อื่นโดยใช้สื่อมวลชนบางส่วนเป็นเครื่องมือ ดังนั้น การจะอยู่ในยุคสมัยอย่างนี้ พระท่านจึงสอนเราให้หมั่น “ตรวจใจ” หรือตรวจสอบใจตัวเองอยู่เสมอ ว่าเราเข้าข้างฝ่ายนั้นฝ่ายนี้ เพราะเป็นความ “ลำเอียง” หรือ “อคติ” หรือไม่ เนื่องจากเราทุกคนนั้น ยังเป็นคนธรรมดาหรือปุถุชน จึงยังมีความรู้สึกที่เรียกว่า “อคติ ๔” คือมีความรู้สึกลำเอียง ๔ อย่าง ทำให้เมื่อเข้าไปเกี่ยวข้องกับใคร อะไร เราก็มักจะมีแนวโน้มเชื่อหรือไม่เชื่อตามความรู้สึก ๔ อย่างนั้น โดยไม่ใช้สติปัญญาไตร่ตรองก่อน จิตที่มีอคติ จึงมักจะทำอะไรผิดพลาด ก่อปัญหา เพราะมองอะไรทำอะไรไม่ตรงตามความจริงนั่นเอง อคติ ๔ ได้แก่

ลำเอียงเพราะความรัก
เช่น รักว่าเป็นคนบ้านเดียวกัน เป็นคนหล่อ คนสวย
คนซื่อสัตย์ เป็นคนให้ประโยชน์แก่เรา ฯลฯ

ลำเอียงเพราะความเกลียด
เช่น เคยทะเลาะกันมาก่อน คิดไม่ตรงกับเรา ไม่ชอบนิสัย
ไม่ชอบหน้า ไม่ชอบคนเชื้อชาตินี้
เป็นผู้จะทำให้เราเสียประโยชน์ ฯลฯ

ลำเอียงเพราะความกลัว
เช่น กลัวว่าเขาจะมาทำลายสิ่งที่เรารักใคร่ เคารพ
(เช่น บุคคล ศาสนา ฯลฯ) ให้เกิดเสียหาย
ทำให้ความสะดวกสบาย หรือผลประโยชน์
ลาม ยศ ต่างๆ ของเราหมดไป ฯลฯ

ลำเอียงเพราะความหลง (งมงาย)
เช่น บังใจเชื่อว่าเป็นแบบนี้เท่านั้น จึงถูกจึงดี
โดยไม่ต้องคิดไตร่ตรองเหตุผล ความจริง อะไรเลย

ดังนั้น เมื่อจะตัดสินใจทำ
อะไร เชื่อใคร เราควรหยุดคิด
และ “ตรวจใจ” ว่าเป็นเพราะเรา
ลำเอียงด้วยอคติ ๔ อย่างที่ว่ามีมา
หรือเปล่า และตรวจใจ “เขา” หรือ
คนที่เอาข่าวสารข้อมูลมาเขียน
มาบอกหรือโฆษณา ว่าเขาเขียน
หรือพูดเพราะมีอคติ ๔ คือ รัก
เกลียด กลัว หลง ในบุคคลหรือ
สิ่งใดหรือไม่อย่างไร เขาต้องการ
ประโยชน์อะไรจากเรา การตรวจใจ
ตนเองและคนอื่นด้วย จะช่วย
ให้เรามีความรอบคอบไม่เชื่อใคร
โดยง่าย จนเกิดผลเสียหายต่อ
ตนเองและผู้อื่น

ธรรมะเรื่องนี้ นำมาจาก “มองให้ลึก นึกให้ไกล” (๒๕๓๕) โดย
สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ขณะที่ยังเป็นพระเทพเวที

๓ ธรรมชาติของจิต

ในยุคที่ข่าวสารต่างๆ มีมากมายและเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก ทั้งจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์-โทรสาร ฯลฯ การจะอยู่ได้อย่างรู้เท่าทัน มีสติ และไม่ถูกหลอก หรือถูกมอมเมาให้เชื่อโดยไม่คิดไตร่ตรอง จึงเป็นสิ่งจำเป็น แต่จะทำได้ เราควรจะต้องรู้นิสัยของเราที่มีต่อข่าวสารต่างๆ ว่าเป็นแบบไหน เมื่อรู้แล้ว เราจะได้รู้จักตนเองว่ามีจุดอ่อนอย่างไร ควรจะต้องปรับปรุงแก้ไขตนเองอย่างไร สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ท่านแบ่งไว้ ๔ แบบ ลองดูซิว่า ตนเองเป็นแบบไหน?

๑. พวกตื่นตื่นข่าวสาร

- ✓ มีข่าวอะไร จะให้ความสนใจทุกเรื่อง แต่เอาแค่พอรู้ เป็นเลาๆ เช่น ฟังเขาเล่า ดูโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ แบบผ่านๆ ตา ผ่านๆ หู
- ✓ ชอบเอาเรื่องที่รู้เลาๆ นั้นมาเล่าลือ วิพากษ์วิจารณ์ให้ดูตื่นตื่น จะได้ทันสมัยไม่ “ตกข่าว”
- ✓ ไม่สนใจว่าข่าวที่เอามาเล่าลือนั้น จริงไม่จริง ขอเอาความตื่นตื่นมาก่อน

๒. พวกตามทัน

- ✓ สนใจติดตามข่าวสารจริงจัง ขยันดูขยันอ่าน ติดตามละเอียดลออไม่ผิวเผิน
- ✓ เป็นผู้รอบรู้เรื่องราวมาก ใครถามรายละเอียดตอบได้ไม่ติดขัด
- ✓ รู้มากแต่วิเคราะห์ไม่ได้ ว่าทำไมถึงเกิดเรื่องนั้นๆ มีผลเสียผลดีอะไรอย่างไร ฯลฯ จึงได้แต่แค่รู้

๓. พวกเราที่รู้ทัน

- ✓ สนใจติดตามข่าวสาร รู้ทันเหตุการณ์ด้านต่างๆ อย่างไม่ฉาบฉวย
- ✓ เข้าใจที่ไปที่มาหรือสาเหตุของเรื่องต่างๆ แยกแยะคุณโทษข้อดีข้อเสียได้ รู้ว่าควรทำอะไรอย่างไรจึงจะเป็นประโยชน์ไม่ถูกครอบงำ

๔. พวกเราที่เหนือมัน (ชาวพุทธที่แท้)

- ✓ รู้ทันและรู้จริงในข่าวสาร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น คือรู้สาเหตุและแยกแยะคุณ-โทษ จริง-เท็จ ฯลฯ ได้
- ✓ วางใจอยู่เหนือข่าวสารนั้นๆ คือไม่ตื่นเต้นตาม ไม่หงุดหงิดหม่นหมอง หรือดีใจเสียใจหรือเกลียดกลัว ฯลฯ เพราะข่าวสารนั้นๆ
- ✓ รู้ว่าควรทำอะไร ไม่ควรทำอะไร เพราะรู้คิดมีสติเท่าทันทั้งเหตุการณ์ ความรู้สึก จึงจัดการกับสิ่งต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม เป็นประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น

ธรรมะเรื่องนี้นำมาจาก “คนไทยสู่ยุคไอที” โดย พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ๒๕๔๓

เครือข่ายพุทธิกา

เพื่อพระพุทธศาสนาและสังคม

การจะรักษาพระศาสนาให้ยั่งยืนนั้นมิใช่หน้าที่ของคนใดคนหนึ่งหรือบุคคลใดเพียงกลุ่มเดียวทั้งมิใช่เป็นความรับผิดชอบที่จำกัดอยู่กับพระสงฆ์หรือรัฐบาลเท่านั้น หากเป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนและเป็นการรับผิดชอบที่พระพุทธองค์ทรงมอบหมายแก่พุทธบริษัททั้งหลาย

ดังนั้นเมื่อถึงคราวที่พระพุทธศาสนาประสบภาวะวิกฤต จึงควรที่ชาวพุทธทุกคนจะร่วมมือกันอย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อฟื้นฟูพระพุทธศาสนาให้เจริญงอกงามและกลับมามีความหมายต่อสังคมไทยรวมทั้งยังประโยชน์แก่สังคมโลก

ด้วยเหตุนี้ “เครือข่ายพุทธิกา” จึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการมีองค์กรประสานงานในภาคประชาชน สำหรับการเคลื่อนไหวผลักดันให้มีการฟื้นฟูพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

เครือข่ายพุทธิกา ประกอบด้วยองค์กรสมาชิก ๙ องค์กร ได้แก่ มูลนิธิโกมลคีมทอง มูลนิธิเด็ก มูลนิธิพุทธธรรม มูลนิธิสุขภาพไทย มูลนิธิสานแสงอรุณ มูลนิธิสายใยแผ่นดิน เสริมสิกขาลัย มูลนิธิเมตตาธรรมรักษ์ และกลุ่มเสขิยธรรม

สถานที่ติดต่อ เครือข่ายพุทธิกา

๔๕/๔ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๙ (เหล่านัดดา) ถนนอรุณอมรินทร์

แขวงอรุณอมรินทร์ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๘๘๒-๔๓๘๗, ๐-๒๘๘๖-๐๘๖๓,

๐๘๑-๖๕๕๘-๗๒๔๑, ๐๘๖-๓๐๐-๕๕๕๕, ๐๙๘-๙๐๖-๓๔๘๘

โทรสาร ๐-๒๘๘๒-๕๐๔๓

อีเมล b_netmail@yahoo.com, budnet2500@gmail.com

<http://www.budnet.org> ID line : 0989063488

หนังสือเครือข่ายพุทธิกา

บทเรียนจากผู้จากไป
นพ.เต็มศักดิ์ พึ่งรักมี และ
อโนทัย เจียรสถาวรค์
บรรณาธิการ
ราคา ๑๐๐ บาท

เป็นไทย เป็นพุทธ
และเป็นสุข
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๗๕ บาท

เจริญความตายอย่างสงบ
เล่ม ๑
พระไพศาล วิสาโล
และคณะ เรียบเรียง
ราคา ๑๒๐ บาท

เจริญความตายอย่างสงบ
เล่ม ๒
พระไพศาล วิสาโล
และคณะ เรียบเรียง
ราคา ๙๙ บาท

น้ำใสใจเย็น
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๗๙ บาท

ธรรมสำหรับผู้ป่วย
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๑๐๐ บาท

เลือกทางนี้ดีกว่า : ๑๒ วิธีเยียวยาจิตใจ
เทียนสี/นภาพมั้นเหลืออ่อน เรียบเรียง
ราคา ๕๙ บาท

สุขสุดท้ายที่ปลายทาง
กรรณจรรยา สุขรุ่ง
เรียบเรียง
ราคา ๑๕๐ บาท

ระลึกถึงความตาย
สบายนัก
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๔๐ บาท

ชีวิตและความตาย
ในสังคมสมัยใหม่
พระไพศาล วิสาโล
และคณะ เรียบเรียง
ราคา ๕๕ บาท

เนื้อความตาย
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๑๒๐ บาท

ความตายในทัศนะ
ของพุทธศาสนิกชน
พระดุษฎี เมธีงกูโร
และคณะ
ราคา ๗๐ บาท

บันทึกกรรมชาติ
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๖๕ บาท

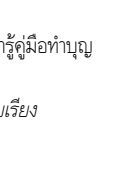
เพ็ญร้อยยิ้มเมื่อสิ้นลม เล่ม ๑ - ๒
สง่า ลือชาพัฒนาพร เขียน
ราคาชุดละ ๓๐๐ บาท

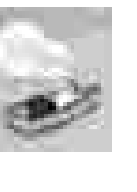
ฉลาดทำบุญ รวมเรื่องน่ารู้คู่มือทำบุญ
พระชาโย วรธมฺโม และ
พระไพศาล วิสาโล เรียบเรียง
ราคา ๖๐ บาท

ฉลาดทำใจ
หนักแต่หนักก็ไม่ทุกข์
สุขเพียงใดก็ไม่พลั้ง
พระไพศาล วิสาโล เรียบเรียง
ราคา ๙๙ บาท

จิตใสใจสุข
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๘๕ บาท

เต็มชีวาให้ชีวิต
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๘๐ บาท

ไบไบหัวใจนิ่งสงบ
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๑๒๐ บาท

ธรรมะข้างเตียง
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๖๐ บาท

รักษาใจให้ไกลทุกข์
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๒๐ บาท

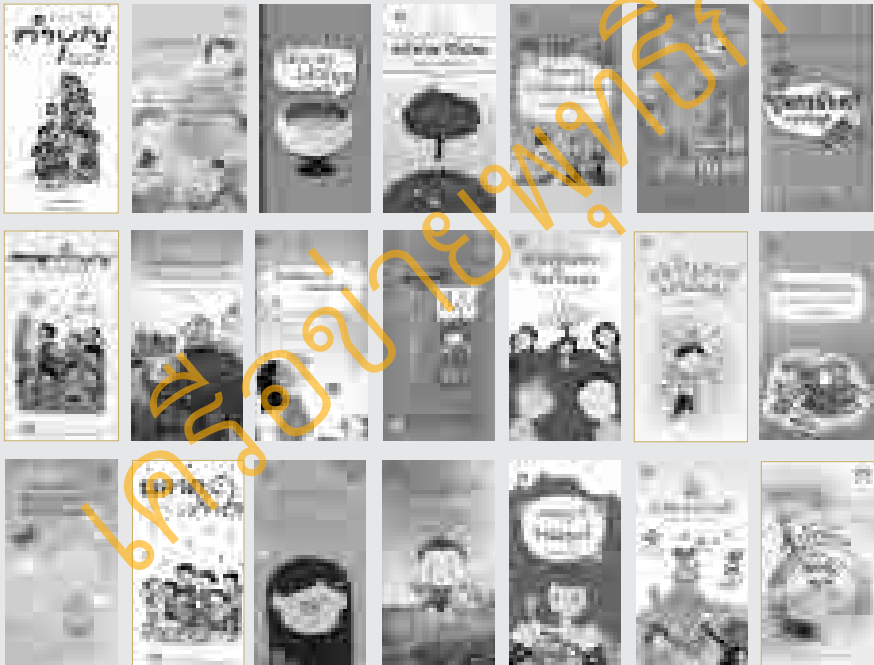
จิตเบิกบาน งานสัมฤทธิ์
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๕๙ บาท

ปทานุกรมความตาย
จัดทำโดย พุทธิกา
ราคา ๖๐ บาท

สานรัก สร้างสุข
พระไพศาล วิสาโล
เรียบเรียง
ราคา ๓๙ บาท

สมทบค่าจัดพิมพ์ เล่มละ ๑๕ บาท (จัดส่งฟรี)

- ๓๐ วิธีทำบุญ
- สอนลูกทำบุญ
- ผลัดทำใจ
- สุขสวนกระแส
- ความสุขที่ปลายจมูก
- เสบาตรให้ได้บุญ
- ความสุขที่แท้
- พรวันใหม่ ชีวิตใหม่
- เจอทุกข์ ใจไม่ทุกข์
- ปฏิหารีย์สานใจ
- ชนະได้ด้วยไมตรี
- ชุมทรัพย์จากก้อนอิฐ
- แพ้ก็ไม่ทุกข์ ลงก็เป็นสุข
- ธรรมะในงาน ธรรมะในใจ
- ชีวิตเปี่ยมมิตร...จิตเปี่ยมสุข
- ส่องพระ ส่องตน ก้าวพ้นวิฤติร่วมกัน
- สังฆทานการเจือจานสังคม
- ชีวิตเต็มชีวิตด้วยจิตอาสา
- การช่วยเหลือผู้ปวยระยะสุดท้ยด้วยวิธีแบบพุทธ